

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde indsatsplaner, der skal sikre borgerne adgang til lokale kurser i psykisk førstehjælp med henblik på at forebygge psykisk mistrivsel og risikoen for selvmord. Naalakkersuisut skal i videst muligt omfang inddrage alle relevante parter i arbejdet, herunder særligt lokale aktører og kommunerne. Indsatsplanerne skal være klar senest 1. juni 2023.

(Medlem af Inatsisartut, Anna Wangenheim, Demokraatit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier)

1. behandling

Tak til forslagsstiller, Anna Wangenheim, Demokraatit, for et beslutningsforslag som bidrager til en vigtig debat om tiltag til forebyggelse af psykisk mistrivsel og selvmord.

Det er ingen hemmelighed, at psykisk mistrivsel og selvmord er blandt vores lands største udfordringer. Det er heller ingen hemmelighed, at det er en udfordring at rekruttere psykologer. Det gælder både i byerne og i bygderne. Mindre byer og bygder påvirkes i særlig høj grad af manglen på psykologer.

I de små lokalsamfund er sammenholdet stærkt. Her hjælper alle hinanden, og tager sig af hinandens børn og unge. Børn og unge er ofte en del af en storfamilie. Her er ikke kun forældre, men også bedsteforældre, kusiner, fætre, onkler og tanter en del af barnets og den unges nære omsorgsgivere.

Kurser i psykisk førstehjælp kan bidrage til, at det nære sammenhold i lokalsamfundene understøttes i at hjælpe hinanden, når nogen mistrives psykisk. Dette er også vigtigt set i lyset af psykologmanglen. I Naalakkersuisut tror vi på, at borgere gerne vil hjælpe hinanden. Men når det kommer til psykisk mistrivsel og selvmordstanker, kan det være svært at vide, hvad man skal stille op.

I den forbindelse er civilsamfundet og civilsamfundsorganisationer en stærk ressource, som vi ikke må glemme. Civilsamfundsorganisationer kan bidrage til såvel udvikling af kurser som udførelse af kurser i psykisk førstehjælp.

Det er oplagt at benytte sig af den erfaring som Kalaallit Røde Korsiat har med at udbyde kurser til instruktører i psykisk førstehjælp. Disse kurser giver kommende instruktører den viden, de færdigheder og de holdninger, der gør dem i stand til at virke som instruktører overfor andre, som er ramt af sorg, stress- og krisesituationer. Her er blandt andet fokus på vanskelige samtaler, hvor udgangspunktet er kursistens egne oplevelser.

Det er dog vigtigt at understrege, at et tilbud om kurser i psykisk førstehjælp, som er målrettet borgerne, hverken kan eller skal erstatte det offentliges ansvar overfor børn og unge i psykisk mistrivsel. Kurserne skal ses som et supplement til de tilbud som henholdsvis kommunerne og selvstyret udbyder, og som udføres af uddannede psykologer og psykoterapeuter. Naalakkersuisut er ved at udarbejde en strategi til selvmordsforebyggelse,

som udkommer i foråret 2023. Denne strategi har særligt fokus på at etablere hjælp til personer som er selvmordstruede, men også til pårørende og efterladte.

Med disse ord indstilles beslutningen til godkendelse.